

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 138/12
Luxemburg, 6 noiembrie 2012

Hotărârea în cauza C-199/11
Europese Gemeenschap/Otis NV și alții

Carta drepturilor fundamentale nu se opune ca Comisia să intenteze, în numele Uniunii, în fața unei instanțe naționale, o acțiune în repararea prejudiciului suferit de Uniune ca urmare a unei înțelegeri sau a unei practici contrare dreptului Uniunii

Atunci când Comisia Europeană adoptă o decizie prin care se constată existența unui acord anticoncurențial, această decizie este obligatorie pentru autoritățile publice, dintre care fac parte instanțele naționale.

În februarie 2007¹, Comisia a aplicat amenzi în cuantum total de peste 992 de milioane de euro grupurilor Otis, Kone, Schindler și ThyssenKrupp pentru participarea la înțelegeri pe piața vânzării, a instalării, a întreținerii și a modernizării de ascensoare și scări rulante în Belgia, în Germania, în Luxemburg și în Țările de Jos.

Societățile vizate au formulat, la Tribunalul Uniunii Europene, acțiuni având ca obiect anularea deciziei. Prin Hotărârile din 13 iulie 2011², Tribunalul a respins acțiunile formulate de Otis, Kone și Schindler. În ceea ce privește societățile din grupul ThyssenKrupp, Tribunalul a decis reducerea cuantumului amenzilor care le-au fost aplicate.

Anumite societăți din aceste patru grupuri au formulat recurs la Curtea de Justiție pentru a obține anularea Hotărârilor Tribunalului³.

În paralel, în iunie 2008, Comisia a introdus – în calitate de reprezentantă a Uniunii Europene (denumită atunci Comunitatea Europeană) – o acțiune la tribunal de commerce de Bruxelles (Belgia), solicitând de la Otis, Kone, Schindler și ThyssenKrupp plata sumei de 7 061 688 de euro. Comisia a susținut că Uniunea Europeană a suferit un prejudiciu financiar în Belgia și în Luxemburg din cauza înțelegerii la care au participat aceste întreprinderi. Astfel, Uniunea Europeană încheiase mai multe contracte de achiziții publice pentru instalarea, întreținerea și renovarea de ascensoare și de scări rulante în diferite clădiri ale instituțiilor europene care au sediul în aceste două țări, al căror preț ar fi fost mai mare decât prețul pieței din cauza înțelegerii declarate ilegală de către Comisie.

¹ Decizia C(2007) 512 final a Comisiei din 21 februarie 2007 privind o procedură de aplicare a articolului 81 [CE] (cazul COMP/E-1/38.823 – Ascensoare și scări rulante), al cărei rezumat a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO 2008, C 75, p. 19).

² Hotărârile în cauza Schindler Holding Ltd și alții/Comisia ([T-138/07](#)); în cauzele conexe General Technic-Otis Sàrl/Comisia ([T-141/07](#)), General Technic Sàrl/Comisia ([T-142/07](#)), Otis SA și alții/Comisia ([T-145/07](#)) și United Technologies Corp./Comisia ([T-146/07](#)); în cauzele conexe ThyssenKrupp Liften Ascenseurs NV/Comisia ([T-144/07](#)), ThyssenKrupp Aufzüge GmbH și alții/Comisia ([T-147/07](#)), ThyssenKrupp Ascenseurs Luxembourg Sàrl/Comisia ([T-154/07](#)), ThyssenKrupp Liften BV/Comisia ([T-148/07](#)), ThyssenKrupp Elevador AG/Comisia ([T-149/07](#)) și ThyssenKrupp AG/Comisia ([T-150/07](#)), precum și în cauza Kone Oyj și alții/Comisia ([T-151/07](#)), (a se vedea și [CP nr. 72/11](#)).

³ Cauze pendinte: Schindler Holding Ltd și alții/Comisia ([C-501/11 P](#)) și Kone și alții/Comisia ([C-510/11 P](#)). Cauze radiate prin ordonanțe: Ordonanțele din 24 aprilie 2012 ThyssenKrupp Liften Ascenseurs/Comisia ([C-516/11 P](#)) și ThyssenKrupp Liften/Comisia ([C-519/11 P](#)); Ordonanțele din 8 mai 2012 ThyssenKrupp Ascenseurs Luxembourg/Comisia ([C-504/11 P](#)), ThyssenKrupp Elevator/Comisia ([C-505/11 P](#)) și ThyssenKrupp/Comisia ([C-506/11 P](#)).

Cauze soluționate: Ordonanțele din 15 iunie 2012 United Technologies ([C-493/11 P](#)) și Otis Luxembourg și alții/Comisia ([C-494/11 P](#)).

În acest context, tribunal de commerce de Bruxelles a decis să adreseze mai multe întrebări preliminare Curții. În primul rând, acesta solicită să se stabilească dacă Comisia este abilitată să reprezinte Uniunea în fața unei instanțe naționale în cadrul precis al acestei cauze.

În această privință, Curtea consideră că, întrucât acțiunea a fost introdusă înainte de intrarea în vigoare a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), reprezentarea Uniunii este reglementată de Tratatul de instituire a Comunității Europene (CE). Astfel, Comisia este abilitată să reprezinte Comunitatea în fața instanței naționale, fără a fi necesar să dispună de un mandat special în acest scop.

În al doilea rând, instanța națională solicită să se stabilească dacă Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene se opune ca Comisia să introducă – în calitate de reprezentantă a Uniunii – o acțiune în repararea prejudiciului suferit de Uniune ca urmare a unui comportament anticoncurențial al cărui caracter contrar a fost constatat printr-o decizie a acestei instituții.

Mai întâi, Curtea amintește că orice persoană are dreptul să solicite repararea prejudiciului suferit atunci când există o legătură de cauzalitate între respectivul prejudiciu și o înțelegere sau o practică interzisă și că acest drept revine, în consecință, și Uniunii.

Acest drept trebuie exercitat însă cu respectarea drepturilor fundamentale ale părților, astfel cum sunt garantate în special de cartă. În ceea ce privește mai exact dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă, Curtea amintește că acest drept este compus din mai multe elemente, și anume, în special, dreptul de acces la o instanță și principiul egalității armelor.

În ceea ce privește dreptul de acces la o instanță, Curtea arată că norma potrivit căreia instanțele naționale nu pot lua decizii care ar fi contrare unei constatări a unui comportament ilicit cuprinse într-o decizie a Comisiei nu implică faptul că părțile nu au acces la o instanță. În această privință, Curtea subliniază că dreptul Uniunii prevede un sistem de control jurisdicțional al deciziilor Comisiei în materie de concurență care oferă toate garanțiile impuse de Carta drepturilor fundamentale.

De asemenea, Curtea arată că, deși este adevărat că instanțele naționale sunt obligate să ia în considerare constatările Comisiei în privința existenței unui comportament anticoncurențial, nu este mai puțin adevărat că acestea sunt singurele competente să aprecieze existența unui prejudiciu și a unei legături directe de cauzalitate între acest comportament și prejudiciul suferit. Chiar și în cazul în care Comisia a fost determinată să stabilească efectele precise ale încălcării în decizia sa, revine întotdeauna instanțelor naționale sarcina de a stabili în mod individual prejudiciul cauzat fiecăreia dintre persoanele care au intentat o acțiune în despăgubire. Pentru aceste motive, Comisia nu poate fi considerată judecător și parte în propria cauză.

În final, în ceea ce privește principiul egalității armelor, Curtea amintește că acest principiu are drept scop asigurarea echilibrului între părțile la procedură, garantând astfel faptul că orice document furnizat instanței poate fi verificat și contestat de oricare parte la procedură. Or, Curtea arată că în speță informațiile colectate de Comisie în cadrul procedurii de investigație a încălcării – informații despre care societățile reclamante pretind că nu au avut cunoștință – nu au fost furnizate instanței naționale de către Comisie. În orice caz, dreptul Uniunii interzice Comisiei utilizarea informațiilor colectate în cadrul unei investigații în materie de concurență în scopuri străine acesteia.

În temeiul acestor considerații, Curtea concluzionează că respectiva cartă nu se opune ca Comisia să intenteze, în numele Uniunii, în fața unei instanțe naționale, o acțiune în repararea prejudiciului suferit de Uniune ca urmare a unei înțelegeri sau a unei practici contrare dreptului Uniunii.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708